

पुरुषः

धनिनां चतुर्न सङ्गद् द्वित्रिपिण्डितं ङादि सान-
नादश्च ।
दीर्घांशुषां प्रमुक्तं विज्ञेयं संहतचैव ॥
पद्मदलाभैर्धनिनो रक्तान्तविलोचनाः श्रियो-
भाजः ।
मधुपिङ्गुलैर्महायां मार्जारविलोचनाः पापाः ॥
हरिणाद्या मखललोचनाश्च जिज्ञेस्व लोचने-
चौराः ।
क्रूराः केकरनेचा गजसदृशदृशश्च भूपतयः ॥
रेश्वर्यं गम्भीरैर्नो लोतुपलकान्तिभिश्च विद्वांसः ।
अतिरुणातारकाणामन्त्यासुत्पाटनं भवति ॥
मन्त्रित्वं स्थूलदृशां श्यावां चाणाश्च भवति
सौभाग्यम् ।
दीना दृभिः खानां स्निग्धा विपुलार्थभोगव-
ताम् ॥
अभ्युन्नताभिरण्यायुषो विशालोन्नताभिरति-
सुखिनः ।
विषमभुवो दरिद्रा बालेन्दुनतभुवः सधनाः ॥
दीर्घांसं सक्ताभिर्धनिनः खण्डाभिरर्धपरिहीनाः ।
मध्यविनतभुवो ये ते सक्ताः स्त्रीष्वगम्यासु ॥
उन्नतविपुलैः श्रद्धैर्धन्या निम्नैः सुतार्थसन्धयक्ताः ।
विषमललाटा विधना धनवन्तोऽर्धेन्दुसदृशेन ॥
शुक्तिविशालैराचार्यता शिरासन्ततैरधर्मे-
रताः ।
उन्नतशिराभिराद्याः स्वस्ति कवत्संस्थिताभिश्च ॥
निम्नललाटा बध्वन्वभागिनः क्रूरकर्म्मनिर-
ताश्च ।
अभ्युन्नतैश्च भूपाः कृपणाः स्युः सङ्कटललाटाः ॥
वदितमदीनमनशु स्निग्धश्च शुभावहं मनुष्या-
णाम् ।
रुचं दीनं प्रचुराशु चैव न शुभप्रदं पुंसाम् ॥
हसितं शुभदमकस्यं सनिमीलितलोचनश्च
पापस्य ।
हृष्टस्य हसितमसकृत् सोन्मादस्यासकृत्पान्ते ॥
तिस्रो रेखाः श्रतजीविनां ललाटायताः स्थिता
यदि ताः ।
चतस्रभिरवनौशत्वं नवतिश्चायुः सपञ्चाब्दा ॥
विष्किन्नाभिश्चागम्यगामिनो नवतिरप्यरेखेण ।
केशान्नोपगताभौ रेखाभिरश्रीतिवर्षाशुः ॥
पञ्चभिरायुः सप्ततिरेकायावस्थिताभिरपिषष्टिः ।
बहुरेखेण श्रतार्थं चत्वारिंशच्च वक्राभिः ॥
त्रिंशद्भूलयाभिर्विश्रुतिकश्चैव वामवक्राभिः ।
शुद्राभिः खण्यायुर्धनाभिश्चान्तरे कल्पाम् ॥
परिमखलैर्गवाद्याश्चैत्राकारैः शिरोभिरव-
नौशाः ।
चिपिटैः पिष्टमाष्टपाः करोटिशिरसां चिरा-
न्मृत्युः ॥
घटस्र्धर्धां ध्यानवचिर्दमस्तकः पापकृद्गने स्वयक्तः ।
निम्नलु शिरो महुतां बहुनिम्नमनर्धेदं भवति ॥
एकैकभवेः स्निग्धैः कण्ठोराकुचितैरभिन्नाग्नेः ।
मृदुभिर्न चातिबहुभिः केशैः सुखभागं नरेन्द्रो
वा ॥

पुरुषः

बहुमूलविषमकपिलाः स्थूलस्फुटिताग्रपरुष-
द्वस्वाश्च ।
अतिकुटिलाश्चातिघनाश्च मर्धजा वित्तहीना-
नाम् ॥
यद्यज्ञानं रुचं मांसविहीनं शिरावनदृश्च ।
तत्तदनिष्टं प्रोक्तं विपरीतमतः शुभं सर्वम् ॥
त्रिषु विपुलो गम्भीरस्निग्धे वडुन्नतश्चतुर्ध्रुवः ।
सप्तसु रक्तो राजा पञ्चसु दीर्घश्च सृष्ट्यश्च ॥
नाभिः खरः सत्त्वमिति प्रदिष्टं ।
गम्भीरमेतन्नितयं नराणाम् ।
उरो ललाटं वदनश्च पुंसां
विस्तीर्णमेतन्नितयं प्रशस्तम् ॥
वचोऽथ कक्षा नखनासिकास्यं
कृकाटिका चैति यदुन्नतानि ।
ह्रस्वानि चत्वारि च लिङ्गपृष्ठं
श्रीवा च जह्वं च हितप्रदानि ॥
नेत्रान्तपादकरताल्वधरोष्ठजिह्वा
रक्ता नखाश्च खलु सप्त सुखावहानि ।
सृष्ट्यानि पञ्च दशनाङ्गुलिपर्वकेशाः
साकं लघ्वा कररुहाश्च न दुःखितानाम् ॥
हनुलोचनवाहुनासिकाः
स्तनयोरन्तरमत्र पञ्चमम् ।
इति दीर्घमिदं तु पञ्चकं
न भवत्येव नृणामभूत्ताम् ॥
इति चैत्रम् ॥
ह्याया शुभाशुभफलानि निवेद्यन्ती
लक्ष्या मनुष्यपशुपक्षिषु लक्षणज्ञैः ।
तेजोगुणान् बहिरपि प्रविकाशयन्ती
दीपप्रभा स्फटिकरत्नघटस्थितेव ॥
स्निग्धद्विजलवङ्गुरोमकेश-
ह्याया सुगन्धा च महीसमुत्था ।
तुष्टार्थलाभाभ्युदयान् करोति
धर्मस्य चाहन्वहनि प्रवृत्तिम् ॥
स्निग्धा सितच्छरिता नयनाभिरामा
सौभाग्यमार्दवसुखाभ्युदयान् करोति ।
सर्वार्थसिद्धिजननी जननी च चाप्या
ह्याया फलं तनुभृतां शुभमादधाति ॥
चखाधृष्या पद्महेमायिवर्णा
युक्ता तेजोविक्रमैः सप्रतापैः ।
आस्मेधीति प्राणिनां स्याज्जवाय
चिप्रं सिद्धिं वाञ्छितार्थस्य धत्ते ॥
मलिनपरुषकृपणा पापगन्धानिलोत्या
जनयति बध्वन्वयाध्वन्यार्थिनाशान् ।
स्फटिकसदृशरूपा भाग्ययुक्तायुदारा
निधिरिव गगनोत्या श्रेयसां सख्ववर्णा ॥
ह्यायाः क्रमेण कुजलाग्न्यनिलाम्बरोत्याः
केचिद्दन्ति दश ताश्च यथादुपूर्व्या ।
सूर्याजनांभुपुरुहृतयमोडुपानां
तुल्यास्तु लक्षणफलैरिति तत्समासः ॥
इति ऋजा ॥
करिदृशरथौघभेरीन्दृङ्गसिंहाब्दनिःखना
भूपाः ।

पुरुषः

गर्दभजर्जररुचस्वराश्च धनसौख्यसन्धयक्ताः ॥
इति खरः ॥
सप्त भवन्ति च सारा मेदोमञ्जालगम्य-
शुक्राणि ।
रुधिरं मांसं चेति प्राणभृतां तत्समासफलम् ॥
ताल्कोष्ठदन्तपालीजिह्वानेत्रान्तपायुकरचरगैः
रक्तेसु रक्तसारा बहुमुखविनतार्थपुत्रयुताः ॥
स्निग्धत्वक्का धनिनो मृदुभिः सुभगा विच-
चणासनुभिः ।
मञ्जामेदःसाराः सुशरीराः पुत्रवित्तयुक्ताः ॥
स्थूलास्थिरस्थिसारो बलवान् विद्यान्तगः सुरू-
पश्च ।
बहुगुरुशुक्राः सुभगा विद्वांसो रुरवन्तश्च ॥
उपचितदेहो विद्वान् धनी सुरुपश्च मांस-
सारी यः ।
इति सारः ॥
सङ्गत इति च सुश्लिष्टसन्धिता सुखभुजो ज्ञेया ॥
इति संहतिः ॥
खेहः पञ्चसु लक्ष्यो वागजिह्वादन्तनेत्रनखसंस्थः ।
सुतधनसौभाग्ययुताः स्निग्धेस्तेर्निर्धना रुचेः ॥
इति खेहः ॥
दुतिमान्वर्णः स्निग्धः चितिपातां मध्यमः सुतार्थ-
वताम् ।
रुचो धनहीनानां शुद्धः शुभदो न सकृदोर्णः ॥
इति वर्णः ॥
साध्यमनूकं वक्राङ्गोत्रयशादूलसिंहगरुडसुखाः ।
अप्रतिहतप्रतापा जितरिपवो मानवेन्द्राश्च ॥
वानरमहिषवराहाजतुल्यवदनाः सुतार्थसुख-
भाजः ।
गर्दभकरमप्रतिमेमुखैः शरीरैश्च निःखसुखाः ॥
इत्यनूकम् ॥
अष्टशतं वसवतिः परिमाणं चतुरश्रीरिति
पुंसाम् ।
उत्तमसमहीनानामङ्गुलसङ्कास्वमानेन ॥
इत्युत्तानम् ॥
भारार्धतनुः सुखभाक् तुलितोऽतो दुःखभाग्
भवत्यनः ।
भारोऽतीवाद्यानामर्धघ्नः सर्वधरश्रीशः ॥
विश्रुतिवर्षा नारी पुरुषः खलु पञ्चविंशतिभि-
रब्दैः ।
अर्हति मानोन्मानं जीवितभागे चतुर्थे वा ॥
इति मानम् ॥
भूजलशिख्यनिलाम्बर-
सुरनररश्चः पिशाचकतिरस्वाम् ।
सन्धेन भवति पुरुषो
लक्षणमेतद्भवत्येषाम् ॥
महीसुभावः शुभपुण्यगन्धः
सन्धोगवान् सुश्वसनः स्थिरश्च ।
तोयसुभावो बहुतोयपाथी
प्रियाभिलाषी रसभोजनश्च ॥
अग्निप्रकृत्या चपलोऽतितीक्ष्ण-
श्चण्डः सुधासुर्धुभोजनश्च ।